

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto
b 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami
ar s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti pre-
mazna ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » » 3-30
štetri leta 3 » 40 » » » 1-70
Posamične številke stanejo 10-vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
tev. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček
sak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah
na od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na
očnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po petit-vrstah
iskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka
vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora
— Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta
— Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako od-
govornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. dopoludne. Upravnništvo se
nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v
tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravnishtvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vse
leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v
naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici,
Jellersitz v Nunki ulici in v Koronski ulici št. 22;
— v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della
Casarmata.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

K okrožnici, naslovljeni na dr. Gregorčiča.

I.

Pred osmimi dnevi smo priobčili
okrožnico, naslovljeno na dr. Gregor-
čiča; iz te okrožnice je razvidna po-
polna desorganizacija klerikalne stranke,
in sicer uvidevajo ter naznanjajo svetu
to desorganizacijo klerikalci sami.

Pred vsem moramo nekaj popra-
viti. Pisali smo namreč po pomoti: Po
deželi kroži takole okrožnica. Pravilno
pa se ima glasiti: je krožila, ker je že
nekaj časa od tega, kar so razpošle-
ljali okoli; dasi je pa že nekaj časa, je
ostalo vendar vse pri starem, kar kaže,
da je klerikalna stranka brez življen-
skih sokov, da životari le od milosti
vlade in Lahov ter nevednosti in ne-
razsodnosti jednega dela našega
naroda.

Vroč apel na dr. Gregorčiča, naj
se stranka preorganizira, oživi, ni imel
sicer nikakega uspeha — pa uspeha v
takem smislu, kakor zveni iz okrož-
nice, tudi niso iskali, uamen je bil
čisto drugi!

Klerikalci so hoteli s to okrožnico
zopet malce slepariti. Počasi se bližajo
deželnozoborske volitve; nò, potem se
že splača vreči nekaj med svet, kar bi
vleklo in vezalo zopet na stranko ljudi,
ki so jej bili zvesti pri zadnjih volit-
vah. Ker je med tem časom marsikedo
spregledal ter se britko kesa, da je po-
magal s svojim glasom na površje živ-
ljenja, ki ne poznajo nobenega resnega
dela, ki so se slepo udali Lahom in
vladi ter izdali Slovence, življenja, ki
pojejo hozano našemu največjemu so-
vražniku, dr. Pajerju, ter se mu kla-
njajo do tal, — je treba vreči malo
peska v oči ljudem, da bi zopet ne
videli nedelavnosti klerikalne stranke
ter bi za trenotek pozabili bridkih posled-
nic dobe šestih suhih let!

Klerikalci so sposobni za vse. Ka-
kor kaže, je njihovo zlato geslo. Ker

jim sedaj kaže priznati, da je vsa
stranka desorganizirana, da nima nika-
kega delavnega središča, da je »Sloga«
za nič, brez vsake veljave, ker se suče
okoli nje le par steklih črnih politik-
kov, ker kaže priznati, da časopisje
klerikalne stranke ni vredno niti piška-
nega oreha — priznavajo vse to, češ:
glejte, doslej se ni delalo, od-
slej se pa bo! To je zanjka, prav
zvito nastavljena.

Od tega časa, kar je bila sprožena
omenjena okrožnica, je preteklo že par
mesecev — ali o kaki preorganizaciji
ni ne duha ne sluha. Sicer je Gregorčič
nekaj piskal ter vabil Slogaše, ali ta
piščalka je privabila le nekaj znanih in-
kvizitorsko nadahnjenih nunccev v Go-
rice, vse drugo je ostalo daleč proč od
»ne-Sloga«. »Gorica« in »Prim. List« sta
nekaj čvrčala o novem delovanju
»Sloga« in dr. Pavlica je apeliral na
žepe, naj pridno teko iz njih kronice
za »ne-Sloga«, toda ostalo je vse pri
staremu. Namen pa je bil izrečen:
katoliška stranka je sedaj nedelavna,
brez organizacije, brez programa —
ali odslej bo pa drugače! Stranka se
preorganizuje, dobi delavno
središče, odločen program, in časnike
bodo pisali najboljši »katoliški« žurna-
listi. Tako so sleparili s to okrožnico,
in tako utegnejo še slepariti, češ, le za-
upajte še naprej »katoliškim« možem
in posvečenom »vodstvu naroda« v
»spretnih« rokah dr. Gregorčiča! Po-
tem boste srečni tu na zemlji, in izve-
ličenje dosežete onkraj groba.

Posebno zanimiva na tej okrožnici
je okolnost, da ne omenja niti z bese-
dico boja proti vladi in proti Lahom;
proti vladi, ki nam je tako krivična v
vseh naših narodnih vprašanjih, ki za
nas ne pozna nikake jednakopravnosti;
proti Lahom, ki nas pritiskajo na vse
strani, ter v deželni hiši merijo z
dvojno mero. Takega boja ni mar kle-
rikalcem. Umevno, da ga jim ni
mar, saj so Lah in vlada njihovi najboljši zave-
zniki. Politikujoči duhovniki prepuščajo

vladi in Lahom, da delajo s Slovenci,
kar hočejo, njim zadostuje, da stojijo v
potrebni trenotkih na njihovi strani
— le ljudstvo hočejo imeti še popol-
noma priklenjeno v farovski voz. Zate-
gadel hočejo imeti dobro organizirano
stranko, zategadel govori le o potrebi
krepke notranje organizacije. Iz vsega
gleda le želja po utrditvi du-
hovniške pozicije v politiki. Za
ljudstvo ostane vedno kos sleparje-
nja. Sedaj pravijo: »smo v manjšini«,
sedaj: »ja, Pajer je vsega kriv«, sedaj:
»doslej res nismo delali, ali odslej pa
bomo«. To so markantni znaki sleparske
klerikalne politike.

XX. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Na kratko smo že omenili lepo uspelo
veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda.
Poročilo nam je popolniti še tako-le:

Sprejem je bil kar najpriskrnejši, lep,
navdušujoč.

Občni zbor je pričel ob 11. uri na pro-
stem. Navzočih je bilo kakih 1000 oseb.
Državni poslanec g. vitez Berks pozdravi
skupščinarje presrečno v imenu prebivalstva in
v imenu slovenske državnozoborske delegacije.
Nekateri so se čudili, da je g. Berks tako
silno poudarjal v svojem govoru katoliško
vero!

Zborovanje je otvoril prvomestnik in dal
besedo tajniku.

Iz obširnega poročila tajnika g.
Antona Žlogarja posnemamo sledeče: Ko
se je 1885. leta praznovala tisočletnica smrti
slovanskega blagovestnika sv. Metoda, usta-
novili so se med slovenskimi rodovi kulturni
zavodi. Med Slovenci se je ustanovila družba
sv. Cirila in Metoda, katere vodstvo je bilo
voljeno 5. julija 1886., ustanovni odbor je
pa posloval že eno leto poprej, tako da praz-
nuje družba letos svojo 20-letnico. — Družba
je osnovala v teh 20 letih 25 zavodov, iz-
med katerih jih je 12 prav lastnih, 13 pa
jih je podpiranih. Slovenski štajer ima druž-

bene zavode v Celju, Mariboru, na Muti;
slovenski Gorotan v Št. Rupertu pri Veli-
kovicu; Goriška v Gorici, Podgori, Pevmi in
Devinu; Tržaško v Trstu, Greti, Rojanu, Sv.
Ivanu, Škednju in Rocolu; Kranjsko pa na
Jesenicah, Trziču in neposled na Savi, kjer
je ravno zgotovljen otroški vrtec z dvema
vzporednicama. — Družba je zdaj lastnica
štirih šolskih zgradb, in sicer: v Velikovicu z
inventarno vrednostjo 80.000 K, na Muti
30.000 K, v Trstu 50.000 K in na Savi
20.000 K. Skupna vrednost znaša skoraj
200.000 K, kar je veliko za tak reven narod
kot je slovenski. V družbenih zavodih je bilo
letos okoli 2600 otrok, v 20 letih pa »po-
vprečno med 500—1000 učencev. Če bi ne
bilo družbe, bi bili ti vsi izginili v nemških
in laških valovih. Družbi so pristopile v zad-
njem letu tri nove podružnice in sicer ona v
Kozjem, ženska podružnica v Vrtojbi pri Go-
rici in na Jesenicah. Družba ima zdaj 151
podružnic z okoli 9000 člani; med temi je
38 ženskih podružnic. Iz tega je razvidno, da
je naša družba že jako razširjena. Nekatero
podružnico res spe in kar nečeto dati pravega
zadostnega življenja od sebe. Zadnji čas je,
da se zbude in da začno vztrajno delovati,
ker le večja izobrazba šolske mladeži in dru-
gih slojev pripelje naš narod do boljše bo-
dočnosti. Družba je zasnovala po sebi imeno-
vano knjižico ter družbene vestnike oz. kole-
darje in od obojih razposlala več nego 100.000
izvodov med slovenski svet, kar je velike važ-
nosti in pomena. Tajnik je na to poročal, da
je »Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učitel-
skih društev« na svoji 17. glavni skupščini
izjavila ogorčenje družbi sv. Cirila in Metoda,
ker ji ni odgovorila na prošnjo, naj se voli v
družbeno vodstvo zastopnik izmed učiteljstva.
Prvomestnik je dal preiskati vse družbene
akte zadnjih 5 let, a ni našel nobenega ta-
kega dopisa, zato nanj tudi odgovarjati ni
mogel. Popolnoma napačen in neutemeljen je
pa tudi nazor »Zaveze«, da je bivši družbeni
podtajnik, ljubljanski mestni učitelj A. Kecelj
zakrivil, da se Zavezina želja ni uresničila.
Tajnik je končal svojo poročilo s Komenskega
besedami, da je eden prvih pogojev sreče na-
rodove, da ima ta obilo dobrih šol in dobrih
knjig in dobro vzgojeno mladino.

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

„Jaz sem imel tri take,“ pravi Monte-Cristo; „jednega
izmed njih sem dal Velikemu Gospodu, ki ga je dal vdelati
v ročaj svoje sablje; drugega sem podaril našemu svetemu
očetu papežu, ki ga je uvrstil med nakit svoje tiare; tretjega
sem si obdržal in ga dal izdolbiti; na ta način je sicer izgubil
polovico svoje vrednosti, a za me je zdaj rabljivejši.“

Vsi se začudeno ozro v Monte-Crista. Vse je govoril tako
priprosto, da je bilo jasno, da ali govori resnico, ali pa je
blazen. Vendar je govoril smaragd, katerega eksistence ni bilo
mogoče tajiti, za resničnost njegovih besed.

„In s kakšnim darilom sta se odzvala ta dva vladarja za
ta krasni dar?“

„Veliki gospod z življenjem ženske, papež z življenjem
moža; tako sem bil vsaj dvakrat v svojem življenju tako mo-
čan, kakor da me je dal Bog poroditi na stopnicah prestola.“

„In to je bil Peppino, ki ste ga oprostili, ali ni res?“
vsklikne Morcerf. „Njemu ste podelili milost, do katere ste
imeli pravico?“

„Mor'a,“ pravi Monte-Cristo smehljaje.

„Gospod grof, ne morete si predstavljati mojega veselja,
ko vas slišim tako govoriti,“ pravi Morcerf. „Že v naprej sem
vas opisal svojim prijateljem kot bojevnega moža, kot čarov-
nika iz »Tisoč in ene noči«, ali iz srednjega veka; toda Pari-
žani so tako »bitilni in paradoksnih ljudje, da smatrajo najod-
ločnejšo resnico, ki se ne strinjajo z navadami njihovega vsak-
danjega življenja, za izrodke domišljije. Tako dvomita na primer

Debray, ki čita vsak dan, in Beauchamp, ki daje tiskati vsak
dan, da je bil zakasneli se član Jockey-kluba na bulvaru za-
jet ali oropan, da so bile v ulici Saint-Denis ali v predmestju
Saint-Germain umorjene štiri osebe, da je bilo v kavarni bul-
varda du Temple ali v Julijanskih toplicah ujetih deset, pet-
najst, dvajset roparjev, — torej ta dva dvomita o eksistenci
italijanskih banditov. Povejte vendar vsem skupaj sami, gospod
grof, prosim vas, da so me zajeli banditje in da bi brez va-
šega posredovanja skoro gotovo pričakoval vstajenja v kata-
kombah svetega Sebastijana, mesto da sem sprejel vas kot
gosta v svojem majhnem stanovanju v ulici Helder.“

„Bah,“ pravi Monte-Cristo, „obljubili ste mi vendar, da
ne boste nikdar več omenili te malenkosti.“

„Le govoriva o tej stvari, prosim vas; kajti če pričnete
govoriti o tej stvari, mi morda razum marsičesa, kar že vem,
poveste tudi marsikaj, česar še ne vem.“

„Toda zdi se mi,“ pravi grof smehljaje, „da ste igrali
pri tem dogledku ulogo, ki je dovolj važna, da bi morali vse,
kar se tiče stvari, vedeti sami prav tako dobro.“

„Ali mi obljubite,“ pravi Morcerf, „če povem vse, kar
vem, da mi poveste vi tudi vse, česar ne vem?“

„Gotovo,“ odvrne Monte-Cristo.

„Torej prav,“ odvrne Morcerf. „Dasi trpi pri tem moje
samoljubje, vendar ne morem zamolčati, da sem mislil tri dni,
da je zaljubljena v me neka maska, ki me je odlikovala in je
bila contadina“); contadina pravim, da ne rečem kmetica. Kot
tepec nad vse tepece sem smatral za to kmetico mladega ban-
dita brez brk, vitke rasti, v starosti petnajst do osemnajst let.
Isti hip, ko hočem biti tako prost in ji pritisniti poljub na
njeno deviško ramo, mi nastavi pred nos pistolo in me odpe-
lje, ali boljše odvede s pomočjo sedmih ali osmih tovarišev v

*) italijansko kmečko dekle.

katakombe svetega Sebastijana. In, pri moji duši, tu sem našel
selo izobraženega poglavarja roparjev, ki je čital Cezarjeve
„Komentarje“ in milostno prekinil svoje čtivo, da mi je povedal,
da če do šestih zjutraj drugega dne ne pomnožim njegove blagajne
za štiri tisoč rimskih tolarjev, četr ure pozneje preneham
živeti. Pisal sem Francu pismo, kateremu je dostavil Luigi
Vampa nekaj besed, in to pismo je bil v Francovih rokah. Če dvo-
mite o tem, pišem Francu, ki potrdi resničnost stvari. To je
vse, kar vem. Zdaj pride to, česar ne vem, namreč, kako ste
vi, gospod grof, dosegli tako spoštovanje pri banditih, ki spo-
štujejo tako malokoga. Priznavam vam, da sva se Franc in jaz
temu silno čudila.“

„Nič ni bolj priprosteja, gospod,“ odvrne grof. „Znanega
Vampo sem poznal že nad deset let. Ko je bil še čisto mlad
in še pastir, sem mu podaril nekoč zlat denar, ker mi je po-
kazal pot; ponosen, kakor je bil že tedaj, mi ni hotel ostati
dolжник ter mi je podaril bodalo, katerega ročaj je izrezljal
sam in katero ste gotovo opazili med mojim orožjem. Pozneje
je na ta dva dara, ki bi naju bila morala napraviti za prijatelja,
ali pozabil, ali pa me ni več poznal, kratko, hotel me je vjeti;
toda nasprotno sem vjel jaz njega in ducat njegovih ljudi.
Lahko bi ga bil izročil rimski justici, ki ne pozna šale, in bi
se, kar se tiče njega, zelo potrudila, vendar tega nisem storil.
Njemu in njegovim ljudem sem vrnil prostost.“

„Pod pogojem, da ne bodo več grešili,“ pravi žurnalist
smeje. „Z veseljem vidim, da so držali svojo besedo.“

„Ne, gospod,“ odvrne Monte-Cristo, „ampak pod čisto
priprostim pogojem, da ne storijo nič zalega niti meni, niti
mojim ljudem. Morda se vam boče zdelo to, kar vam povem
zdaj, čudno, gospodje socialisti, progresisti in humanisti, toda
jaz se nikdar ne brigam za svojega bližnjega, nikdar ne posku-
šam čuvati človeške družbe, ki čuva mene, da, da rečem še

Metso odsotnega blagajnika g. dr. Milana Hribarja je poročal društveni podtajnik g. Makso Bradaska o društvenem finančialnem stanju v l. 1904. Podružnice so prispevale 14.374 K 30 h, pokroviteljstva je znašala 5.700 K, dohodki podružničnih veselja pa 5.434 K 49 h. Te tri postavke so znašale lansko leto skupaj 16.317 K 79 h, letos pa skupno 25.508 K 79 h, torej za približno 10.809 K ali za dve petini več, kar je veliki napredek. Dohodki drugih veselja so znašali 824 K 64 h; občinski svet ljubljanski je podaril 1000 K, a se je do novega leta 1905. vzela le polovica; vžigalice so vrgle 2600 K (vsega skupaj pa že 14.400 K), kava 1222 K 80 h; družbeno pralno milo je dalo dobička 400 K, družbeni valčki (cilindri) 240 K. Časniki so nabrali: največ „Slov. Narod“ namreč 3334 K 44 h, „Slovenec“ 1098 K 83 h, (lani 1169 K 92 h, predlanski okoli 200 K), „Mir“ 1293 K 53 h. Vsi družbeni dohodki znašajo 64.328 K 11 h, lani pa samo 43.365 K 13 h. Zato so bili pa tudi stroški letos mnogo večji. Šolstvo v Trstu je rabilo 14.959 K 99 h, šolsko poslopje na Jesenicah je pa stalo 13.768 K 19 h. Vsi stroški znašajo 61.096 K 57 h, prebitek 3231 K 54 h. Saldo 31 dec. 1904. 6194 K 73 h.

Na predlog g. dr. Krauta se izreče zahvala gosp. prvomestniku monsignoru Tomo Zupanu za njegovo 20-letno delovanje pri družbi in se ga izvoli še v naprej prvomestnikom. Tudi ostali vodstveni udje, ki so po pravih izstopili, se znova izvolijo enoglasno v vodstvo.

Profesor Verstovšek iz Maribora je v zanimivem govoru priporočal družbi, naj se zavzame z vso vnemo za mariborski okraj, ker mu preti največja nevarnost. Začnja leta se je začela brigati zanj, preje pa ni nič storila v tem oziru. Statistično je dokazoval, da je bilo v mnogih krajih po 1/3 manj Nemcev pred 10 leti nego jih je zdaj. Nemstvo sistematično napreduje in dela z vsemi nepostavnimi silami, da ugonobi slovenski živelj, zato je potrebna dvojna pomoč. Ekar je v imenu koroških Slovencev nastopil proti družbi in njenemu vodstvu, češ, da se nič ne briga za Korošce. Naj vsaj z ozirom na šentjakobsko šolo kaj stori. Prvomestnik zavrača neopravičene napade g. Ekarja ter izjavi, da stori družba za Korošce največ. Ako se Korošcem tako slaba godi, so sami veliko krivi, ker zase vpremo store. Ko je bil sprejet predlog prvonamestnikov, da se odpošlje vdanostna adresa na cesarja, je bilo zaključeno zborovanje ob 1. uri. Skupščini je došlo 17 brzojavk iz raznih krajev slovenske zemlje.

Na banketu in koncertu se je čulo več navduševalnih govorov.

Po Prešernovi slavnosti.

Prešernova slavnost je bila tako znamenit pojav, da še sedaj bavi ž njo širna slovenska javnost.

več — vzame mojo eksistenco na znanje, da mi škoduje. Ker jo preziram in sem napram nji nevtralen, sta mi prav tako družba kakor moj bližnji „določna hvaležnost“.

„Izborno!“ vsklikne Chateau-Renaud. „Koučno čujem zopet enkrat pogumnega moža, ki srčno propoveduje sebičnost. To je zelo lepo; živio, gospod grof!“

„Vsaj proste besede so to,“ pravi Morrel; „vendar sem prepričan, da gospod grof ne obžaluje, da se je izneveril enkrat svojim načelom, ki jih je pravkar priznal tako odločno.“

„Kako in kdaj sem se izneveril tem načelom, gospod?“ vpraša Monte Cristo, ki se ni mogel premagovati in je opazoval Maksimilijana zdajpazda s tako pozornostjo, da je povsili pogumni mladi mož že dvakrat ali trikrat svoje oči pred jasnim, mokrim grofovskim pogledom.

„Vendar bi mislil, da ste todaj, ko ste oprostili gospoda Morcerfa, ki ga niste poznali, izkazali uslugo svojemu bližnjemu v človeški družbi.“

„Katero najlepša dika je on sam,“ pravi Beauchamp gravitetično ter izpije na dušek čašo šampanjca.

„Gospod grof,“ vsklikne Morcerf, „kot jednega izmed najstrožjih logikov, kar jih poznam, smo vas ujeli in zdaj bodemo še videli, kako se vam dokaže jasno in neovrgljivo, da ste daleč, daleč od egoizma in ste baš nasprotno filantrop. O gospod grof, vi hočete biti Orientalec, Levantinec, Malajec, Indijanec, Kitajec, divjak, vaše rodbinsko ime je Monte Cristo, krstno pomorščak Simbad, in prvi dan, ko ste prišli v Paris, imate že instinktivno največjo krepost ali pa največje napake naših ekscentričnih Parižanov, namreč to, da si lastite napake, katerih nimate, in skrivate kreposti, katere imate!“

„Moj ljubi grof,“ pravi Monte Cristo, „v vsem, kar sem rekel ali storil, ne vidim ničesar, s čemur bi si zaslužil hvalo, s katero me obširite vi in ti gospodje. Vi niste bili tujec, kajti poznal sem vas, odstopil vam dve sobi, pri meni ste zajutrkovali, posodil sem vam svojo kočijo, skupaj sva gledala masko na korzu, z jednega okna sva videla usmrtilcev na trgu del Po-

Ob tej slavnosti je bilo izgovorjenih mnogo lepih govorov, tihočih se Prešerna in slovanstva; potreba je, da se zanesejo lepe besede do zadnje gorske kočje. Zategadelj priobčujemo tu najprvo nekaj posnetkov iz glavnih govorov s Prešernovega dne.

Dr. Ivan Tavčar je govoril ob odkritju spomenika med drugim tako-le:

„Bil je največji naš pesnik in njegova dela so izlivala ter še izliva blagoslov po zemlji slovenski! Kot podoba iz jekla dviga se France Prešeren iz naše preteklosti. Gradili smo ponosne božje hrame, gradili druge ponosne stavbe, a slovenska roka se ni genila, postavil genijem mrtvega pesnika spodoben spomenik. Pač so po pesnika jekleni podobi lazili vsakovrstni slovstveni polži, in vsak je pustil nekaj svoje slinje na njem, a spomenika, dostojnega spomenika, mu ni postavil nikdo, spomenika, kakor bi ga France Prešeren že davno imel, da je slučajno bil pesnik drugega, a ne slovenskega naroda! — Tako je bilo do današnjega dne! Krut dog je trl do tega dne narod slovenski! In kakor težki kamen tlačil je ta dolg vse zavedne Slovence, ki so britko občutili, kako je narod nehvaležen nasproti pesniku, ki mu je vstvaril pesniški jezik, ter mu odkril vse nebrojne lepote tega jezika! Dolg je danes poplutan in omenjen: kamen je padel od našega srca! Z olehčano dušo se zavedamo, da je z značaja našega naroda danes izginila črna lisa črne nehvaležnosti. Ta zaveš je pred vsem, ki nas polni z neskaljeno radostjo pri odkritju tega spomenika! Zategadelj bodi izrečena čast vsakemu, ki je, in bodi si z najskromnejšim prispevkom, priskočil, da se je mogel dvigniti ta kamniti in bronasti spomenik sredi bele Ljubljane! — Navada je, da se pri taki slavnosti poda živitopis moža, kateremu se odkriva spomenik. Meni se danes ne vidi potreba, slediti ti navadi. Ponižno življenje Franceta Prešerna je itak znano vsakemu, komur so prešla v kri ponosna njegova dela. A življenje malo pomenja, le dela so večna! Ko se je nad Prešernom sklenila skromna gomila, ostala so dela za njim, katera so še danes najsvetlejša zvezda na obrobju našega slovstva. Komur so prešinila dušo, občuti njihovo moč, kakor moč nekakega evangelija, moč, ki bode v Slovincih ravno toliko časa plamtela, kakor moč vsakega drugega evangelija! Velik je France Prešeren in podoben je hrastu, ki ima korenine v zemlji, mogočni vrh pa pod oblaki nebes. Pa tim večji je, ker mu na zemlji, iz katere je pognal, ne opazimo vrstnika. Visoko na vrhu samotari proti nebu, a kar je vzrastlo za njim in pod njim, je dostikrat le bujno grmičevje, ki samo po ruši lazi, a kviško rasti ne more. Vzlic temu pa se tolažimo, da ima zemlja, ki nam je dala Prešerna, v sebi še obilo in bogatih moči, ki se bodo z elementarno silo razvile in razplodile. Zatorej je današnje odkritje slavnost slovenske moči, slovenske javnosti in naših upov v slovensko bodočnost! —

Pri vsem tem pa je naša slavnost v svojem jedru slovenska in v najtesnejši zvezi

z zemljo, ki nam daje življenje. Ta zemlja je, na kateri je pustil France Prešeren globoke sledove in duh njegov jo preveva od Soče do Drave, od Triglava do Učke gore! To drugače biti ne more! France Prešeren — v tem pogledu ni zaostal niti za Trubarjem — razvnel, predahnil in pomladil je dušo slovenskega naroda, kakor nihče pred njim. Zaspalo, z malim zadovoljno, in od vsakdanjosti živčeto to dušo vrgel je France Prešeren iz ozkega, razvoženega in vsakdanjega tira, da je razvila peroti kakor sokol, kadar se hoče dvigniti v sinje zrakove. Boječe duše treptajo in zdihujejo, da se je s tem rodilo nasprotje v narodu. Ali to nasprotje se pri kulturnih narodih sploh zatreti ne da, to nasprotje pomenja gibanje, in vsako gibanje pomenja življenje. Tako je tudi v Slovincih in danes se lahko reče, da je od Prešernovih časov tako! V tem oziru se bodo pesnikovi sledovi v narodu slovenskem kazali dotlej, dokler bo živel ta narod! Zategadelj je današnje odkritje slavnost zbuje slovenske duše, hrepenete po prostosti in po vsakovrstnem napredku. — Tako bode stal spomenik Franceta Prešerna v srcu naših pokrajin! Strahar bode slovenskega značaja teh pokrajin! Ne čas, ne rja ga ne smeta razglodati! Kot sveto dedščino zapuščamo ga svojim potomcem! In ti naj ga obdajajo kakor bojna četa, katera odbija vse naskoke na očetno zemljo tako od severa, kakor od juga! Bil je pesnik in zategadelj je bil prerok! S preroško dušo se je oziral v prihodnost in svojemu narodu je zapustil izročilo, da se mu nekdaj osoda razvedri. Časi tega razvedrenja še niso napočili! Obilo je še temnih oblakov, ki črniijo nebo nad nami. Slovenska telesa, slovenska duša, vse se še zvija v spolah. Nekdaj se izvijemo iz njih, nekdanj bode jasno med nami in nad nami! Da se ti časi k nam prej kot slej oglašajo, to je želja, katero izrekam globoko iz svoje duše v vzvišenem trenutku, ko naj pade ogrinjalo raz spomenik, kojega smo postavili sebi v čast, Francetu Prešernu pa v hvalo in slavo!“

(Pride še.)

DOPISI.

iz Šempolaja. — (Občinske volitve.) — Tu so se vršile dne 14. t. m. občinske volitve. Tretji razred je volil od 9. ure predp. do tričetrt na 1. — Drugi in prvi sta volila popoldne. Nasproti sta si stali dve stranki: tako imenovana „ruska“ (to je: strogo narodna stranka) in takozvana „konservativna“. V tretjem in drugem razredu je zmagala „ruska stranka“ popolnoma. V prvem pa je bila enakost glasov in je odločil žreb. Izžrebani so bili trije možje „konservativne“, eden pa narodne stranke.

Med volitvijo se je ljudstvo mirno vedlo. Čim pa se je raznesel glas o zmagi „ruske“ stranke, je zavladalo veliko veselje po vsej vasi in pevanje in vsklikanje je trajalo do pozno v noč.

Kolikor čujemo, uleži „konservativna“ stranka rekurz proti volitvi v prvem in drugem razredu. Veliko več razloga za rekurz proti volitvi v I. razredu bi imela narodna stranka; ali ona ne stori tega iz miroljubja in spoštovanja do svojega dušnega pastirja. Zato pa obžaluje tem bolj, da se poslednji ne more povspeti na tako stališče vstrpljivosti, krščanske in enake ljubezni do vseh svojih ovčic.

iz Tolmina. — Tukajšnje „Rokodelsko-bralno društvo“ priredi dne 24. septembra t. l. v gostilni „pri Podšolarju“ v Tolminu veselico s petjem in igro.

Začetek veselice točno ob 8. uri zvečer.

Ker je čisti dohodek namenjen za društveno zastavo, se prosi za mnogobrojno udeležbo. Odbor.

Domače in razne novice.

Ljudsko predavanje o Prešernu v Cerknem. — V Cerknem se bo vršilo v nedeljo dne 24. septembra t. l. javno ljudsko predavanje o Prešernu:

Predavala bosta: tehnik Peter Brelih: „Prešernovo življenje“ in pravnik Vaclav Tušar: „Prešernova dela“.

Predavanje začne ob 11. uri dopoldne na dvorišču gospoda Petra Jurmana.

Ker se je prav vsled odkritja Prešernovega spomenika vzbudilo veliko zanimanje za našega pesnika, se pričakuje, da slavno občinstvo v Cerknem in okolici mnogoštevilno obišče to zanimivo predavanje.

Ljudska knjižnica v Cerknem. — V Cerknem se snuje za Cerkno in okolico prepotrebna stalna in javna ljudska knjižnica. Pripravljalni odbor se obréča tem potem do vseh rodoljubov, ki jim je na srcu prosveta ljudstva v tej največji občini na Goriškem, da blagohotno prispevajo započetu delu bodisi s knjigami ali z denarjem.

Knjige in prispevki naj se izvolijo poslati na: Pripravljalni odbor „Ljudske knjižnice“ v Cerknem.

Poročil se je v Idriji pri Bači g. Ignacij Manfreda, gostilničar in trgovec, z g.čno Marico Ostrožniško s Ponikev. Naše častitke!

Nemci v Gorici. — Poročilo „Südmarke“ za lansko leto toži, da so zaspali Nemci v Gorici, da pa napreduje nemško društveno življenje v Trstu in v Pulju. — Kar se tiče Nemcev v Gorici, je res, da ne kažejo kakega velikega društvenega življenja na zunaj, toda med seboj so v prav intimnih zvezah. Napravijo le običajno pomladansko ali poletno veselico pa kak ples predpustom, drugega ni. Ali upošteva pa Nemca v Gorici vse. Če začne Slovenec v Gorici kako obrt ali trgovino, ga hitro obhajajo po laških listih in zmerjajo ga s tujcem, pa če se je rodil tudi v Gorici ali pa par uric proč od mesta. Nemcu pa gredo na roke, in najbolj zagrižen laški list sprejema rad njegove oglase. Poznamo Nemce, ki

(Dalje v prilogi.)

polo, kjer vas je obšla slabost: vprašam vas torej vse, gospodje, ali sem mogel pustiti svojega gosta v rokah ostudnih banditov, kakor jih imenujete vi? Sicer pa veste, da mi je moralo biti na vaši rešitvi zelo mnogo, ker sem upal, da me vpeljete v pariške salone, kadar pridem na Francosko. Morebiti ste menili, da se mi je porodila ta misel samo mimogrede ter me zopet zapustil, a danes vidite, da je bila misel čisto resna in morate izpolniti svojo obljubo.“

„In izpolnim jo,“ vsklikne Morcerf, „toda bojim se, da ste razočarani že zdaj, kajti navajeni ste čarobnih okolic, slikovitih dogodkov, fantastičnih prizorov. Pri nas nimate pričakovati nobene epizode, kakoršnih je navajeno vaše življenje. Naš Čimboraso je Montmartre, naš Himalaja Mont Valerien; naša velika puščava je Grenelleska ravnina, kjer vrtajo zdaj arzeičeni vodnjaki, da bodo karavana preskrbljene z vodo. Imamo roparje, celo mnogo, dasi ne toliko kakor pravijo, toda ti roparji se hoje neizmerno bolj najmanjšega policijskega špijona, kakor najmočnejšega velikega gospoda; kratko, Francija je tako prozaična dežela in Paris tako civilizirano mesto, da v vseh petinosemdesetih departementih, petinosemdesetih pravim, ker pri tem Korzike ne štejem k Franciji, torej da v vseh petinosemdesetih departementih ne najdete gore, na kateri bi ne bilo telegrafa, in nobene nekoliko temnejše jame, v katero bi ne bil dal napeljati policijski komisar plinove cevi. Druge usluge vam torej ne morem izkazati, moj ljubi grof, kakor to, da vas predstavim povsodi ali vas dam predstaviti po svojih prijateljih, in v tem sem vam popolnoma na razpolago; vendar vam k temu ni celo nihče potreben: z vašim imenom, vašim denarjem in vašim dnhom — Monte Cristo se pokloni z lahkim, ironičnim nasmehom — „se človek lahko vpelje v vsako hišo, in povsodi ga sprejmejo. Resnično vam torej morem biti uslužen samo v enem oziru: če me more priporočati kaka posebnost pariškega življenja, moja izkušnja in poznanje ukajšnjega konferta in naših buzarjev, sem vam na razpolago, da vam na primer preskrbim primerno stanovanje. Ne upam se

vam ponuditi, da bi delili z menoj moje, kakor sem delil v Rimu jaz z vami vaše stanovanje, ker sem, dasi se kot takega ne priznavam, zelo velik sebičnež in ne trpim v svojih sobah nobene druge sence kakor svojo in pa žensko.“

„O,“ pravi grof, „tu govorite kakor mož v zakonu. Saj ste mi rekli v Rimu, če se ne motim, nekaj besed o nameravani ženitvi; ali vam smem čestitati na bližnji sreči?“

„Stvar je še vedno samo načrt, gospod grof.“

„In kdor pravi načrt,“ dostavi Debray, „misli na izvršitev.“

„Ne,“ pravi Morcerf; „vendar je moj oče za stvar, in upam, da vam v kratkem lahko predstavim če ne svoje žene, vendar svojo nevesto Evgenijo Danglars.“

„Evgenijo Danglars?“ pravi Monte Cristo. „Ali ni njen oče baron Danglars?“

„Da,“ odvrne Morcerf, „toda baron najnovejšega časa.“

„O, kaj to,“ odvrne Monte Cristo, „če je izkazal državni usluge, s katerimi si je zaslužil to odlikovanje.“

„Te zasluge so izvanredne,“ pravi Beauchamp. „Dasi v srcu liberalen, je leta 1829. vendar preskrbel kralju Karolu X. posojilo šestih milijonov, za kar ga je imenoval ta baronom in vitezom častne Legije, tako da ne nosi traku v žepu svojega telovnika, kakor bi lahko kdo mislil, toda čisto, kakor se spodobi, v gumbnici.“

„O,“ pravi Morcerf smehljaje, „prihranite si to za drugam in v moji prisotnosti prizanašajte mojemu bodočemu tastu.“

Nato se obrne k Monte Cristu:

„Toda vi ste pravkar izgovorili baronovo ime, kakor da vam je znan,“ pravi.“

„Ne poznam ga,“ odvrne Monte Cristo malomarno; „vendar upam, da ga skoro gotovo kmalu spoznam, ker imam naj kreditno pismo od tvrdki Richard in Blount v Londonu, Arsteiu in Eskeles na Dunaju in Thomson in French v Rimu.“

so obogateli v Gorici v obrti, dočim si domačin ne more pomagati naprej, in sicer pogostoma tudi Lah ne, kajti tudi Lah imajo to lepo navado, da kar derejo k tujcu. Nemci v Gorici so na sploh jako uvaževani. Zagrizeni Lah se branijo n. pr. slovenskih lepakov, ali nemške pa postavljajo vedno poleg laških. Pozicija Nemcev, katerih je obilo zlasti med najboljšimi sloji, je na sploh jako ugodna, in kadar zdrži po Soški dolini proti Gorici nova železnica, izkoristijo Nemci v Gorici brez dvoma to svojo ugodno pozicijo. Nemci v Gorici ne spijo, kakor misli „Sudmarka“, marveč prav lepo izkoriščajo položaj ter delajo molče pa sigurno za svojo bodočnost v mestu. Pride čas, ko Lah to še bridko občutijo.

Vpisavanje v glasbeno šolo „Pevskega in glasbenega društva“ se vrši vsaki dan dop. od 11. do 12 $\frac{1}{2}$, in pop. od 2.—3. Kdor hoče še upisati koga v šolo, naj podviza, ker pozneje ne bo mogoče več sprejemati učencev.

Brate „Sokole“ prosimo, da se udeležite vsakega imajo društvene obleke, nedeljskega izleta v Podgoro. Posebne redovne vaje se vrše v četrtek in soboto ob 8 $\frac{1}{2}$ zvečer v društveni telovadnici.

Osebnost. — G. Julij Nardin, o katerem smo poročali pred kratkim, da nastopi na tukajšnjem gimnaziju kot suplent za matematiko in fiziko, je sprejet v službovanje na višjo mestno realno v Idriji.

Vlada in klerikalci. — Kako so tesno združeni vlada in klerikalci, se kaže najbolj pri občinskih volitvah. Če uložijo klerikalci utok, so volitve gotovo razveljavljene, če ga uložijo naprednjaki, je pa utok zavržen. Prav na tako stališče se je postavilo slavno namestništvo v Trstu. Klerikalci gre na roko pri občinskih volitvah na celi črti. Za Dornberga je hitelo namestništvo razveljaviti volitve ter je dalo klerikalcem časa jedno celo leto za agitacijo in mešetarenje. Klerikalci so delali na vse kriplje, in ko so razpletli razprtije po občini, nahujskali ljudi in jih navezali nase, so bile končno sporazumno med njimi in vlado razpisane nove volitve tik pred trgatvijo, češ, klerikalci so bolj v sredi občine, drugi bolj zunaj, zmaga ne more izostati. Naprednjaki so se deležili le po malem volitve, toliko da so pokazali, da so še tu, ter da pride še čas, ko nastopijo. Glavne „zasluge“ za klerikalno zmago ima vlada. V Dornbergu je brez pravega vzroka razveljavila volitve, ker so bili prodrli naprednjaki, ali kako drugače je postopala svoj čas pri občinskih volitvah v kojščanski županiji, takrat ko je zadnjikrat „zmagal“ Reja. Takrat so se vršile take nezakonitosti in nasilstva pri volitvah v kojščanski županiji, da je navzoči politični komisar najenergičnejše protestiral ter pisal zapisnike o nasilstvu. Ali kaj je storilo namestništvo? Svojega lastnega višjega uradnika je pustilo na cedilu, ovrгло utok naprednjakov ter dalo prav onemu, ki se je naravnost norčeval z zakonskimi določbami! Ali slo je za klerikalce! In tem namestništvo daje vselej prav, tudi takrat, kadar delajo proti-

postavno. To je pač očitna krivica, kako dela namestništvo z jednimi in kako z drugimi! To je vse obsodbe vredno, to je nizkotno in nedostojno vlade, ki bi morala biti pravična na vse strani. — Ali vlada že ve, kaj dela, ko gre klerikalcem na roke pri občinskih volitvah. Ona dobro ve, kako so ponižni klerikalci nasproti njej, kako jej verno služijo, kako se potom občinskih zastopov v klerikalnih rokah utrjuje pozicija Lahov v deželnem zboru in na sploh, ona ve, da potom takih zastopov ima občino v rokah politikujoči duhovnik, ki je njena najboljša opora. — Ta zveza klerikalcev z vlado največ škoduje goriškim Slovincem ter nas meče za desetletja nazaj. Zato pa neizmerno grešijo na škodo vsega goriškega Slovenstva vsi oni, ki volijo s klerikalci pri občinskih volitvah!

Velika narodna veselica v Podgori se bode vršila, kakor že omenjeno, dne 24. t. m. Sodelovalo bode pri tej veselici „Pevskega in tamburaškega društva“ pet pevskih bratskih društev in tri sokolska društva.

Vspored je sledeči: 1. H. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, poje mešan zbor iz Št. Andreža. 2.) F. Ferjančič: „Oj slovenska zemljica“, poje moški zbor iz Pevme. 3. Dr. B. Ipavec: „Domovini“, poje moški zbor iz Podgore (bariton in tenor solo). 4. Nastop moškega zbora v narodni noši. 5. Parma-Farkaš: „Mladi vojaki“ udarja tamburaški zbor iz Podgore. 6. I. Bartl: „Oj planine“ (tenor solo) poje mešan zbor iz Dol. Vrtojbe. 7. Zajec: „Slovenac i Hrvat“, poje moški zbor kmetijskega in bralnega društva v B. 8. Zopetni nastop moškega zbora v narodnih nošah. 9. I. Jahoda: „Venec jugoslovanskih pesnij“, udarja tamburaški zbor iz Podgore. 10. F. Kocjančič: „Podgora“, budnica, poje moški zbor. 11. „Hej Slovani“, poje oktet v narodnih nošah s spremljevanjem tamburaškega zbora. 12. Vilhar: „Hajd junaci!“, pojejo skupno razna okoličanska društva. 13. Telovadba. 14. Ples. Med plesnimi odmori nastopajo posamezni zbori.

Vsprejem raznih draštev ob 3. pop. pri g. Antonu Trpinu; od tu skupen odhod z godbo na čelu na veselilni prostor.

Cel vsprejem nudi mnogo zanimivega za vsakogar, ki se bavi z delovanjem okoličanskih društev. Posebno letos se je pojavila zaželjena edinost pri skupnem nastopu raznih okoličanskih zborov. Dal Bog, da bi bila ta edinost temelj bodoči zvezi okoličanskih društev, katera že sedaj čutijo svojo silo in svoj vpliv na izobrazbo okolice. Zatorej naj ne bode nikogar med nami, ki bi pregledal ta veseli pojav v življenju naših društev, posebno pa v Podgori. Podpirajmo se med sabo in živ krst nam ne more ničesar!

Zopet krožijo „molitvice“ po mestu, pisane v laškem jeziku, namreč „molitvice“, katere treba skozi 9 dnij moliti, vsaki dan jo prepisati ter jo poslati kaki znani osebi. Kdor moli tako molitev, bo prost vsega zla in nad-

log, kdor ne moli, ga pa zadene nesreča! — Take molitvice dobivajo zlasti mlada dekleta. Vse skupaj je velika neumnost, izrodek verske blaznosti. Gospodične ali gospe, ki dobijo take „molitvice“, naj jih vržejo lepo v ogenj, tam je edini prostor za nje.

Čudna reklama zavarovalnice ljubljanskega škofa. — V „Gorici“ smo čitali pred kratkim takole zahvalo:

„Podpisani Maurenčič Franc iz Gorice zavarovane sem imel svoje premičnine pri naši domači „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“. — Dne 28. junija t. l. so mi iste docela pogorele in dasiravno nisem bil opravičen zahtevati kake odškodnine, ker se nisem držal pravil, vendar sem dobil izplačano popolno odškodnino, za kar izrekam tem potom slavni zavarovalnici najtoplejše zahvalo, ter jo priporočam vsakemu zavednemu Slovincu. Gorica, 1. sept. 1905. — Franc Maurenčič.“

Dne 28. jun. t. l. Maurenčiča ni bilo doma na stanovanju na Placuti. — Njegova žena je odšla z otrokoma na Svetogoro v tisti veliki vročini popoldne, ko je zaklenila stanovanje. Čez par ur so zapazili ogenj v Maurenčičevem stanovanju, gorelo je na več straneh hkratu. Maurenčičeva žena je zaprta; obtožena požiga pride pred porotnike. Maurenčič je imel zavarovane svoje reči za 3000 K, dasi najbrže niso toliko vredne. Maurenčič je nepremožen čevljar, ki stanuje v revnem stanovanju. — V vsakem takim slučaju se vsaka zavarovalnica, ki pametno gospodari, pridruži sodnijskemu postopanju ter se izplača ali odbije odškodnina po skončani razpravi. Ali tako ni storila zavarovalnica ljubljanskega škofa — marveč je izplačala nekaj Maurenčiču (trditve o „izplačani popolni odškodnini“ ni resnična) da se more tako hvaliti po listih ter delati zase reklamo. To je pač najbolj umazana reklama. Taka reklama je pa tudi naravnost zapeljivanje v zločinsko požiganje, kakor je zapeljivanje v požiganje sprejemanje v zavarovanje v višji vrednosti nego jo dejansko predstavljajo v zavarovanje ponudene reči. Najbrže pokaže razprava, da je nesreče, ki je zadela Maurenčičevo družino, največ kriva zavarovalnica ljubljanskega škofa! — Ljudje božji, bodite pametni pa pokazite vrata agentom ljubljanskega škofa, ki zapuščajo za seboj le nesrečo!

V Sovodnje! — Pred kratkim smo vprašali „diletante“ v Sovodnjah, kako je s čistim dobičkom od znanje veselice, ki se je imel razdeliti med „Š. dom.“ in podporn. društvom. — Odgovora ni — torej je res, da ni dobilo dobička ne eno ne drugo društvo?! Kako je bilo z „likofom“?!

Pevovodja se postavlja z zlato verižico pri ur!!!

Surov zlitničar. — Na mitnici pod železniškim mostom proti Št. Andrežu je nastavljen od goriškega magistrata neki Lah za zlitničarja. Ta človek je jako surov. Tam blizu se nahaja vodnjak, iz katerega zajemajo vodo tudi štandrežki kmetje, kar jih na tej strani. Kdor pride po vodo, ga vpraša, če zna laško, če

mu odgovori po laško, mu dovoli zajeti vodo, če ne pa ga zapodi. Sploh nas 7 ljudi jako surovo. G. župan! Primate ga za ušesa!

Društvo „Naprej“ v Dornbergu je napadel zopet tisti znani prismojenec v „Prismojencu“. Govori o nekem pretepu, plesu in pijačevanju, dasi ve, da grdo laže. Res pa je to, da se je bil predrznil neki rezervist 27. pešpolka zahtevati, naj se odstrani slovenska zastava s plesišča, in kričal je celo „Windische Hunde“. Pomagal mu je neki artilerist, ki je dobil za služeno kofuto. O kakem resnem pretepu ni govora. Kamenje pa ni prišlo od vojakov, tisto so metali najbrže klerikalci. Društvo „Naprej“ sploh še ni dalo prilike za pritožbo, zato imamo pač priče: vse tiste udeležnike, ki so posetili prireditve tega društva. Ker se tiče javnega plesa, naj le lepo molčijo pa naj pogledajo Čitalnico. Kdo daje pa tej dovoljenje za javne plesse? O pijačevanju pa najlepše če sploh molčijo. Ali ne vedo, kaj je bilo na dan 18. avg. ? Klerikalni starašine v družbi s nekaterimi drugimi so požlampali čez hekto vina; krokali so celo noč in peli s petlini. Le pred svojim pragom, prismojenče!

Župana v Dornbergu izbereta župnik in kaplan, in sicer najbolj „kunšnega“ med starašinami, tako, da bosta nunca absolutna gospodarja v občini. Za tajnika naj vzamejo kaplana, kaso naj izročijo pa Lovru Točbranu, potem bo Dornbergo najpopolnejša „katoliška“ občina na Goriškem!

V laško šolo v Podgori in v laški vrtec se je upisalo letos učencev in učenek: v šolo okoli 70, v vrtec okoli 50.

O položaju v občini Sv. Križ na Vipavskem smo dobili obširnejši dopis. Ne dvomimo o resničnosti dopisa, ali za sedaj ga ne priobčimo, ker nam je do tega, — da se pride do boljšega sporazumevanja v občini. Če se tega ne doseže, je še vedno čas z objavljanjem dopisov, kakor omenjeni; ust mašiti nočemo nikomur!

Veselica v Št. Andrežu. — Tako lepe veselice, kakor je bila v nedeljo, še ni videl Št. Andrež. Lepa je bila, kar se tiče izvajanja raznovrstnega vsprejeda, kakor glede udeležbe. 800 ljudi se je udeležilo veselice, med njimi jako mnogo občinstva iz Gorice, katero vedno rado izleta v prijazni bližnji Št. Andrež. Pevsko društvo iz Št. Andreža je nastopilo dvakrat samostojno. Prvič moški zbor, enkrat mešani zbor, potem skupno z zbori iz Pevme in Vrtojbe. Moški zbor je pel Juvančevega „Pastirja“ prav dobro, mešani zbor pa pri venčku narodnih pesnij s početka ni dobil pravega glasu, ker se je pelo na odprtem odru, potem pa so bile druge pesmi prav lepe ter je venček, (pred katerega že smo na vsprejedu g. Komel postaviti svoje ime), prav ugajal. Tretjič je nastopilo društvo v „Pobratimiji“ ter jo celo skupno z zbori iz Pevme in Vrtojbe tako lepo, da so jo morali ponoviti. Ta lepa Komelova kompozicija bi bila uspela v petju še veličastneje, ako bi bilo mogoče vse pevce in pevke, okoli 80, spraviti primerno na oder. Med drugimi točkami

In pri poslednjih imenih se ozre grof po strani na Maksimilijana Morrela.

Če je imel namen, napraviti na Maksimilijana Morrela kak vtis, se mu je to izvrstno posrečilo: Maksimilijan vstrepeta, kakor da ga je stresla električna moč.

„Thomson in French?“ pravi. „Ali poznate to tvrko, gospod?“

„To sta moja bankirja v glavnem mestu krščanskega sveta,“ odvrne grof mirno. „Ali storim pri njih lahko kaj za vas?“

„O, gospod grof, morda bi nas podpirali lahko v poizvedovanjih, ki so bila dozdej brezuspešna. Ta tvrdka je izkazala naši veliko uslugo, toda isto, ne vem zakaj, vedno tajila.“

„Na razpolago sem vam, gospod,“ odvrne Monte-Cristo in se pokloni.

„Toda,“ pravi Morcerf, „baron Danglars nas je spravil čisto od predmeta našega pogovora. Govorili smo o primernem stanovanju za grofa Monte-Crista. Premislimo, gospodje, in izrazimo svoja mnenja: kje nastanimo tega novega gosta velikega Parisa?“

„V predmestju Saint-Germain,“ pravi Chateau-Renaud. „Tam najde gospod ljubko majhno hišo med dvoriščem in vrtom.“

„Bah, Chateau-Renaud,“ ga prekine Debray, „vi ne poznate ničesar razun svojega žalostnega, neokusnega predmestja Saint-Germain. Ne poslušajte ga, gospod grof, in pojdite v Chaussée-d'Antin; to je resnično središče Parisa.“

„Boulevard de l'Opera,“ pravi Beauchamp; „tam je hiša z balkonom, od koder bode videl gospod grof, pušeč svoj čibuk ali uživaje svoje kroglice, kako se vali pod njim celo glavno mesto.“

„In vi, Morrel, ali nimate nobenega predloga, da ne rečete ničesar?“ pravi Chateau-Renaud.

„Seveda ga imam,“ pravi mladi mož smehljaje, „a hotel sem potakati, če se gospodu grofu ne prikupi kateri izmed blestečih predlogov, ki so bili pravkar izrečeni. Zdaj, ko se ni odzval na nobenega izmed njih, mislim, da mu lahko ponudim

stanovanje v zelo prijazni majhni hiši — čisto Pompadour —, katerega je najela približno pred jednim letom moja sestra v ulici Meslay.“

„Vi imate sestro?“ vpraša Monte-Cristo.

„Da, gospod, izvrstno sestro.“

„Omoženo?“

„Že skoro deset let.“

„Srečno?“ vpraša grof znova.

„Tako srečno kakor si človeško bitje sploh more želeti,“ odvrne Maksimilijan. „Omožila se je z možem, ki ga je ljubila, ki ji je ostal zvest v nesreči; imenuje se Emanuel Herbaut.“

Monte-Cristo se nasmehlja, ne da bi kdo opazil.

„Jaz prebivam tekom svojega dopusta pri nji in bodem s svojim svakom vred gospodu grofu na razpolago v vsakem oziru.“

„Čakajte trenotek!“ vsklikne Albert, predno se more Monte-Cristo odgovoriti. „Premislite, kaj storite, gospod Morrel. Popotnika, pomorščaka Simbada, hočete vkleniti v rodbinske sponse; iz moža, ki je prišel, da si ogleda Parisa, hočete napraviti patrijarha.“

„O, nikakor ne,“ odvrne Morrel smehljaje. „Moja sestra je stara petindvajset, moj svak trideset let; mlada sta, vesela in srečna, sicer bode pa gospod grof čisto neženiran in bode videl svoje gostitelje le tedaj, kadar se mu bode zljubilo priti k njim.“

„Hvala, gospod, iskrena hvala,“ pravi Monte-Cristo, „zadovoljim se s tem, da me predstavite svojem, če mi hočete izkazati to čast. Vendar ne morem sprejeti nobene izmed prijaznih ponudb, ker imam že popolnoma opravljeno stanovanje.“

„Kako?“ vsklikne Albert. „Prebivati hočete v gostilni? To se mi zdi za vas čisto neprimerno.“

„Ali sem stanoval v Rimu tako slabo?“ vpraša Monte-Cristo.

„Vraga,“ pravi Morcerf, „v Rimu ste porabili petdeset tisoč piastrov, da ste si dali opremiti stanovanje, toda ne morem si misliti, da ste pripravljeno imeti take stroške povsodi, kamorkoli pridete.“

„To me ni oviralo,“ odvrne Monte-Cristo. „Sklenil sem, da hočem imeti v Parisu svojo hišo, in tako sem poslal svojega komornika naprej, da mi kupi hišo in jo preskrbi z vsem potrebnim.“

„Vi imate torej komornika, ki mu je Paris poznan?“ vsklikne Beauchamp.

„Prvič prihaja na Francosko in je črn in nem,“ odvrne Monte-Cristo.

„Torej je to Ali?“ vpraša Albert sredi splošnega začudenja.

„Da, gospod, to je Ali, moj Nubijec, moj mutec, ki ste ga gotovo videli v Rimu.“

„Da,“ odvrne Morcerf, „spominjam se ga jako dobro.“

„Toda kako ste mogli Nubijcu naročiti, naj vam kupi hišo v Parisu, in mutcu, naj jo opremi? Gotovo je napravil vse narobe, ubogi nesrečnež.“

„Motite se, gospod; prepričan sem, da je oskrbel vse po mojem okusu, kajti znano vam je, da moj okus ni okus vseh ljudi. Pred osmimi dnevi je despel sem; mesto je prepotoval v vseh smereh z instinktom dobrega psa, ki gre sam na lov; znano mu je, česa je treba mojim živcem, moji fantaziji, mojemu telesu, in vse je oskrbel v mojo zadovoljnost. Vedel je, da pridem danes ob desetih in pričakoval me je že od devete ure. Izročil mi je ta listič, moj novi naslov; vzemite in čitajte!“

In Monte-Cristo poda Albertu listič.

„Champs-Elysée, št. 30,“ čita Morcerf.

„O, to je res originalno,“ pravi Beauchamp.

„In zelo knežje,“ pristavi Chateau-Renaud.

„Kako, vi svoje hiše še ne poznate?“ vpraša Debray.

(Dajje pride.)

so nastopili moški zbor iz Mirna s Knahlovim „Slovanom“, pevci iz Dol. Vrtojbe so peli Sattnerjevo „Za dom mej bojni grom“, pelo se je dobro, vmes pa so udarili vli tamburaši iz Podgore pod vodstvom g. V uge jedno polko in jeden valček. Komičen prizor „Pot okoli sveta“, katerega je proizvajal g. Molek iz Gorice, je vzbudil mnogo smeha; igra „Puti farka“ je bila dobra naštudirana ter zaslužijo vso pohvalo igralci in igralke: g.čna Marija Paškulinova, gg. Molek, Jos. Bregant, Andr. Roje, zlasti pa g.čna Vilma Molarjeva. Predno je pričel ples, je prižgal pirotehnik g. Makuc nekaj umetnih ognjev; nato se je razvila prosta zabava na prijetnem Lutmanoven dvorišču in v dvorani je pričel društveni ples, ki je bil prav živahen. — Društvo sme biti povsem zadovoljno s to veselico. Posebna zahvala in priznanje gre pridnemu pevovodji g. E. Kome lu, ki se je mnogo trudil; omenjamo tudi, da je pri veselici dirigiral vse zборе. Vojaška godba je sviralasame slovenske komade.

Premeščen je iz Rovinja v Gorico sodnijski tajnik R. Franceschinis.

Članom dež. šolskega sveta je imenovan na mesto prof. Berbuča dr. A. Gregorčič.

Ričmanjci so zborovali v nedeljo v prostorni dvorani Švarcove gostilne, in sicer vsi gospodarji občine Ričmanje-Log. Navzoča sta bila in govorila sta tudi bivši njihov kaplan dr. Požar in drž. poslanec Plantan. Čule so se ostre besede na naslov škofa Nagla. Ričmanjci so podali na tem zborovanju politični in cerkveni oblasti — ultimatum.

Sramotilec Prešernov. — Največji sramotilec Prešerna, katerega spomin smo na Goriškem tako lepo proslavili, je — dr. Lampek, tisti pokvečeni Lampek, ki hodi na Goriško provzročat tolovajstva. „Slovenec“ je izdal povodom odkritja spomenika posebno prilogo, „posvečeno“ Prešernu. Na prvi strani ga hvali pesnik in povzdiguje, kakor res pritiče Prešernu, na drugi pa se Lampek zaletava vanj. Prešerez je Lampetu plagijator, vse je zajel od Petrarke, ideje, izraze, oblike; Lampek tudi citira nekatere verze Petrarkove ter jim daje slovenski prevod. Vidi se, da mož ne zna dobro laški, pa vendar sodi! Lampetu je Prešeren pijanec in „nezmernost v pijači in nebrzdana spolska strast sta pokopala njega in njegovo poezijo!“ Tako je pisal Lampe na predvečer slavnosti, tako je sramotil spomin največjega našega pesnika. Nimamo besed, da bi to prav ožigosali. Naredili so slavnostno prilogo, da ga toliko nizkotneje sramote. — To je tista zgodovinska farška strast, ki z lažjo pobija vse, kar ne služi brezpogojno črnemu ultramontanstvu.

Hijena. — Kakor rije hijena po grobu ter gloda na truplu, tako rije neka časnikarska hijena v sobotnem „Slovenčevem“ podlistku po Prešernovem spomeniku. Vsega je oglodala od tal do vrha — ves je poln napak, nití pičice ni pravilnosti na spomeniku, nič lepega, vse grdo, vse napačno! — Drugačne sodbe tudi ne pričakujemo od „Slovenca“; kar ni njihovo, tega ne odobré, pa če bi napravil isto največji umetnik na svetu! Vse to delajo večinoma iz jezice, ker nisu sodelovali pri odkritju, ker je izšla vsa slavnost iz narodnapredne stranke. Potem je že umevno „Slovenčevu“ hijenstvo!

Prešeren in jezuitje. — Iz Prešernovega življenja je znanih mnogo zanimivih in značilnih dogodkov. Posebno so si ljudje dobro zapomnili Prešernove dovtype in rezke zafkacije. Med drugimi je znan tudi naslednji dogodek. Prešeren se je nekoč sestel z dvema jezuitoma, ki sta mu tekom pogovora povedala, da sta „iz Jezusove družbe.“ — „Iz katere Jezusove družbe?“ je vprašal Prešeren, „iz prve, ali iz zadnje?“ Jezuita sta se začudeno pogledala in vprašala, kako kaj to razumeta. — „No,“ je rekel Prešeren „prva družba Jezusova sta bila osel in vol v betlehemskelem hlevu, zadnja družba pa razbojnika na križu.“ Mislimo, da sta jo jezuita po tej zafkaciji hitro popihala.

Sokolske veselice v Prvačini se je udeležilo minolo nedeljo do 50 solkanskih, goriških in prvaških „Sokolov.“ Prve, kateri so se pripeljali na vozovih, je sprejel prvaški „Sokol“ s starosto na čelu. Nato sta odkorakala solkanski in prvaški „Sokol“ na kolodvor nasproti „Sokolu“ iz Gorice. Sprejema so bili prisrčni. Pozdravil je obakrat starostja prvaškega „Sokolu“ in zbor deklet, zahvalila za sprejem sta se podstarosta solkanskega in načelnik goriškega „Sokola“. — Prva točka, proste vaje, ki so bile zelo lepe in dokaj dobro izvedene, so se izvajale skoraj brez gledalcev. Ali je temu krivo to, ker se ni naznanila ura začetka ali pa premala agitacija? Ker je bil ples ves čas izvrstno obiskan, se nam je zdelo, da je

bila telovadba samo — za reklamo. Upamo, da se v prihodnje najvažnejši točki sokolskega dela posveti več spoštovanja. Zabava je bila živahna in postrežba povsodi dobra.

Dodatno moramo omeniti telovadbo „Sokola“ iz Solkana na orodju, katera je bila prav dobra.

Ponarejeni pedesetaki. — Trgovinsko ministrstvo opozarja s posebno naredbo, da krožijo ponarejeni bankovci po 50 kron. Bankovci imajo blede-rožnat papir, delo ni tako fino kot pri pravih, pri besedi „erczpént“ manjkata akcenta, a vrhu tega imajo vsi falzifikati serije 1045 in št. 48.935.

500 K za Kalabrijo so dovolili v večerajšnji seji goriškega mestnega sveta.

Moši se bo smel točiti letos od 20. oktobra naprej.

V pokoj je stopil namestništveni svetnik v Gradišču ob Soči pl. Fabris.

Požar. — V podgorski občini je pogorel senik K. Čibeju. Unela se je tudi poleg stoječa hiša ter zgorela. Zgorelo je tudi obilo sena, gospodarsko orodje, 2 kravi itd. Čibej ima škode 2000 K, njegov najemnik V. Planišček pa 1500. Prvi ni zavarovan, drugi za 2000 K.

Ponesrečil je, ko je gasil v nedeljo pri požaru v Kozani, 50 letni L. Brešan. Padel mu je goreč tram s strehe na glavo. Prenesli so ga v Gorico v bolnišnico, kjer je umrl.

Bralno in pevsko društvo v Rihembargu priredi ples v nedeljo dne 24. septembra v prostorih Maksa Lična. Začetek ob 5. uri popoldne.

Odbor.

Lačni mesa. — Pred kratkim je poginilo nekaj krav blizu Gradišča ob Soči. Nekateri mesa lačni Furlani so šli izkoptat krave, nabrali so mesa, kar se jim je zdelo dobro, ter ga použili. Seveda so bili zategadel nekateri pošteno bolni.

Otrok je izgubil. — Družina Dročeva v ulici Sv. Petra št. 48 je naznanila policiji, da se je njen 6 letni sinček Anton pred par dnevi odstranil od hiše ter ga od takrat ni več domov.

Izpred sodnje. — 30 letni Franc Peršolja iz kojščanske županije je bil obsojen na 6 tednov težke ječe s postom in trdim ležiščem, ker se je zoperstavljal v pijanosti orožniku, ko ga je hotel aretirati.

Radi nezvestobe je bil obsojen agent za stroje A. Marin iz Gradeža na 6 tednov težke ječe.

Radi nevarnega žuganja je bil obsojen 26 letni T. Bon iz Škocijana na 3 mesece težke ječe s postom; na cesti pri Ronkih je ustrelil dvakrat v zrak iz samokresa, da bi tako ostrašil svojega spremljevalca Moimasa, ko sta se pričkala.

Po vojni med Rusi in Japonci.

Japonski minister notranjih stvari odstopil.

Minister notranjih stvari je na svojo prošnjo odpuščen iz službe. Njegov naslednik bo minister za poljedelstvo in trgovino, Kipira.

Sv. Sinod da 110 milijonov rubljev za izdajo in armo.

„Magdeburger Zeitung“ poroča iz Moskve, da je sv. Sinod dovolil 110 milijonov rubljev iz cerkvenih in samostanskih zakladov, da pomaga vladi preosnovati mornarico in armado.

Potopljena japonska ladja „Mikasa“.

Japonska ladja „Mikasa“, ki se je potopila 10. t. m. pri Sesahu s 599 mornarji, je bila praporna ladja admirala Togo, izmed najimpozantnejših in najmočnejših ladij japonskega brodogoja. Bila je v morskih bitkah pred Port Arturjem 10. avgusta lani in v Korejskem prelivu 27. in 28. maja t. l., a ni bila najmanj poškodovana. Izdelana je bila leta 1900, je bila 122 m dolga in 23 m široka ter imela prostora za 15.362 ton. Na Japonskem se splošno govori, da se je izvršil atentat na ladjo iz nevolje zaradi neugodnih mirovnih pogojev. Admiral Togo k sreči ni bil v usodnem trenutku na ladji. Vnela se je šramba za smodnik, nakar se je ladja po hudi eksploziji naglo potopila.

Ameriško-Japonska zveza.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz New-Yorka, da je radi boleznj barona Komure japonsko mirovno odposlanstvo odložilo svoje odpotovanje. Finančni agent „Kaneko“ hoče porabiti ta čas, da pripravi ameriško-japonsko zvezo za trgovinsko izkoriščanje Kitajske.

Japonci zahtevajo glavo Komura.

„Berliner Tageblatt“ je prejel iz Tokija nastopno brzojavko, katera je pa radi strogosti cenzure bila oddana v Sangaju: „Ako se Komura povrne na Japonsko, ga tamkaj gotovo ubijejo. Ljudstvo se nadeja, da izvrši na sebi „harakiri“ (samomor), preden se vrne v domovino.“

O nemirih v Jokohami.

O nemirih, ki so se v noči od 12. na 13. vršili v Jokohami, se poroča nastopne podrobnosti: Kmalo po polnoči je drupal, največ kuli, pomorščaki in nemaniči, zažgala osem policijskih čuvajnic, razdejali so tri policijske postaje, več uradniških hiš in velike trgovske zaloge. Malo pred dnevom je iz Tokija dospelo 400 vojakov, ki stražijo sedaj konzulate, zaloge blaga in zaloge petroleja. Guverner in župan sta izdala proglas, v katerem opominjata prebivalstvo, naj zaupa oblastnjim. Šeststo Rusov z otoka Sahalina, ki se nahajajo v hotelih in ki so pod policijskim nadzorstvom, se je z golimi sabljami vrilo proti množici, ki je bila oborožena s pištolami in palicami. Težko ranjeni so bili trije, lahko ranjenih pa je bilo 37 redarjev. Puntarji so vrgli v policijske stražarnice, da bi jih zažgali, goreče, z oljem napojene klobuke.

Položaj na Japonskem.

Londonski „Daily Express“ poroča iz Čifu: Tukaj je razširjena vest, da vlada v japonski armadi in mornarici nezadovoljstvo radi mirovnih pogojev. Več polkov pehote v Osaki se je baje spuntalo in imelo protesten shod, na kar so bili kolovodje aretovani. Tudi so se baje vojaki v velikem številu udeleževali velikih shodov v mestu, na katerih je bilo vsprejeto več resolucij, naperjenih proti vladi. Eksplozijo na oklopnjači „Mikasa“ so povzročili baje puntarji.

Poneverjenja v japonski vojni mornarici.

Prišlo je na dan, da so trije izplačevalci vojne mornarice poneverili 300.000 jenov. Ta vest je bila naprej vsprejeta mirno, ko se je pa izvedelo, da so se poneverjenja vršila nad leto dni, ne da bi se bilo to opazilo, so je ogorčenost prebivalstva obrnila proti upravi vojne mornarice.

Razgled po svetu.

Zadnje vesti. — V Kalabriji se ponavljajo močni potresni sunki dan na dan. — Komuri se je obrnilo na bolje. Okreva v kratkem. — Vite se nahaja sedaj v Parizu. — Od 18. do 19. je bilo 7 novih slučajev kolere v Prusiji. Od 208 zbolelih jih je umrlo 75.

Vojaško nasilje. — Vojaška oblast je poklicala urednika socialističnega lista „Prace“ Šrameka, zatek orožnim vajam v Budjevojice, da so ga dobili pred vojaško sodišče, ker je priobčil v svojem listu proti militarizmu naperjen članek. Obsojen je bil v dvamesečno ječo in degradacijo.

Češki shodi. — Na shodu v Šlanu je govoril dr. Herold o parlamentiziranju ministerstva. Čehi bi ne storili prav, če bi delali v tem oziru ovire, marveč morejo vstopiti v ministerstvo, katero sprejme češke zahteve. Shod se je izrekel za splošno volilno pravico v državnem zboru.

Na shodu v Olomucu so zahtevali češko državno pravo, splošno volilno pravico, odpravo gospodske zbornice, ustanovitev okrožnih zastopstev, razširjenje deželne avtonomije, skrajšanje vojaške aktivne službe ter več šolskih zahtev.

Laški poslanci v obstrukciji? — Čuje se glas, da nameravajo laški poslanci pričeti v nastopnem državnozbornem zasedanju tačoj z obstrukcijo, ker se ne strinjajo s predlogo o laški juridični fakulteti v Roveretu.

Potres v Kalabriji. — Potresni sunki se ponavljajo. Prebivalstva se je polastila panika. Novi sunki povzročajo zopet veliko škodo.

Kralj obiskuje kraje ter kaže ljubeče srce za nesrečne Kalabreže. Samo tolmačiti mu morajo pogostoma govor prebivalstva, ker ne ume težkega kalabreškega dialekt.

Ko je neki župnik kazal kralju porušene cerkve ter namigaval, da jih je treba hitro popraviti, je rekel kralj prav pametno: Najprvo strehe za reveže, potem pridejo cerkve na vrsto!

VII. mednarodni kongres za zavarovanje delavcev je bil otyorjen slovesno dne 18. t. m. na Dunaju. Odposlancev je 1500 iz vseh kulturnih držav. Častni predsednik bivši ministerski predsednik dr. Körber, je rekel med drugim, da najvažnejše vprašanje na dnevnem redu je invaliditeta in zavarovanje za starost, kar je tudi eden najvažnejših problemov zakonodajnih korporacij vseh naprednih držav.

Cesar Viljem povsodi. — Nemški cesar Viljem je dal brzojaviti ruskemu velikemu knezu Mihajlovu, naj upliva na to, da dobita nemški parobrodni družbi „Hamburg-Amerika“ in „Lloyd“ v Bremenu prevoz ruskih ujetnikov iz Japonske v domovino. Rusi so odklonili to Viljemovo usiljivost.

Vice — razstavljeni v Rimu. — V Rimu se nahaja muzej, katerega je ustanovil francoski duhovnik Touet. V tem muzeju se nahaja vse polno odtiskov rok in prstov iz sveta duhov. Vidi se celo množico obroblijenih fotografiskih slik, ki predstavljajo „zgodovinske“ spise in odtiske rok. Neka uboga duša v vicah se je petnajstkrat dotaknila listov v neki molitveni

knjigi. Ti dotikljaji so ožgali liste. Neka Clara Schölers se je bila prikazala neki „sestri“ ter jej pustila spomin v predpasniku spodaj, kjer se vidi pet odtiskov prstov. Zraven je navodilo, kaj naj se stori, da bo duša zveličana.

Takih odtiskov prstov je vse polno na srajcah, vratih, molitvenikih itd. Ko zapuščaš muzej, ti dajo pisano priporočilo, darovati kaj, poleg bankovcev, olja itd. tudi dragocenosti, srebro, zlato, verne dušev vical se še skažejo hvaležne za to. — Koliko švindla je v večnem Rimu!

V Hiralnici v Ljubljani so prišli na sled nečloveškemu ravnauju z bolniki. Vsa stvar se sedaj uradoma preiskuje. „Slovenec“ hoče prikriti neusmiljeno ravnanje z bolniki; takoj ubezen ima do bolnikov.

S krova parnika „Maria“ v spodnji prostor je padel v Trstu neki delavec. Zdravnik je konstatoval, da si je strl lobanjo. Prenesli so ga hitro v mestno bolnišnico.

Narodno gospodarstvo.

Figovo zganje v nevarnosti.

Prejeli smo od novo ustanovljenega „Goriškega kmetijskega društva“ naslednji članek, in ga radovoljno objavljamo:

Prve dni tek. meseca so c. kr. finančni stražniki razglasili po vseh Brdih, da je po ukazu c. kr. finančnega ministerstva z dne 21. avgusta 1905. št. 56.658., izdanem dogovorno s kralj. finančnim ministerstvom ogerskim odsihmal prepovedano kuhati figovo zganje in da se ne bodo več sprejemala dotična zglasila. Po omenjenem ukazu so se namreč izločile fige iz določila § 32. V. zganjarinskega zakona z dne 20. junija 1888. št. 95. drž. zak., premenjenega po cesarskem ukazu 17. julija 1899. št. 120. drž. zak. ter preložile v določilo III. točke istega paragrafa v tem zmislu, da se je figova drozga uvrstila med „tekočine, imajoče več cukra v sebi.“ Vsled tega spada figovec pod konsumni in ne več pod pridelovanski davek, ali z drugimi besedami: Pridelovalcem je prepovedano kuhati figovo drozgo v svojih zganjarskih kotlih, pač pa je to dovoljeno fabrikantom, imajočim kotle s predpisano kontrolno pripravo.

Fige je všteti med poglavitne sadne pridelke naših Brd; morda ni zraven črešnje nobenega drugega sadnega drevja toliko, kolikor je fig, katere posebno dobro uspevajo v vinogradski zemlji, ne da bi znatno škodile trtojeji. V obče je to drevo jako rodovitno, in sad, ki dozoreva dvakrat na leto, se izkorišča prav izdatno v svežem in posušenem stanju, pa tudi podelan v zganje, in sicer je že po ravari tako odrejeno, da mora posestnik ali kmet, ako hoče koristno uporabiti ves pridelek, ki polagoma od dneva do dneva dozoreva na drevju, nekoliko istega prodati v svežem stanju, nekoliko ga posušiti, največji del pa poslati v zganje, drugače bi moral zadnje omenjeni del zavreči.

Če kmetovalec na navedeni način izkoristi ves svoj figovi pridelek, mu je to v veliko gospodarsko clajšavo in korist, ker izkupi vsako leto za eno in drugo in tretje blago precej denara, in je to dohodek, na koji more zanesljivo računati, kajti figa rodi praviloma več ali manj vsako leto.

Ker so v Brdih tej sadni vrsti talne in podnebne razmere prav posebno vgodne, je tu gojitev figovega drevja menda bolj razširjena, kakor v kateri koli drugi pokrajini naše države, in dosledno je všteti fige med naše poglavitne sadne pridelke.

Do zdaj so Brici fige od pamtiveka vedno tako izkoriščali, kakor zgoraj popisano, in zraven denarnega so imeli še ta dobiček, da so tropine žganih fig uporabljali kot jako točno in zdravo prašičjo krmo, dočim se ne iztiskana figova drozga ne more pokrmiti brez nevarnosti za zdravje živalij. Če ostane torej razglašena prepoved v veljavi, bodo morali posestniki že pospravljeno blago zavreči in zraven tega še velik del jesenskega pridelka, kar bi bilo zares pregrešno ne glede na to, da je tudi z gospodarskega stališča skrajno nespametno.

Zato je nenadoma proglašena prepoved finančnega oblastva kakor strela z jasnega udarila med prebivalstvo naših Brd in je poparila in razburila tamkajšnje posestnike in kmete, kakor bi jih huje ne mogla Bog ve kakšna elementarna nezgoda. To je prehud udarec, ki v živo zadeva poljedelske obdabence celih Brd.

Znano je, da so vinogradska zemljišča na podlagi pretirano visoke cenitve obložena s težkim davčnim bremenom. Obdelovanje teh zemljišč je silno težavno in dragoceno; neprestana borba z elementarnimi in parazitnimi škodljivci stane tuji mnogo, dočim ni brez nje pričakovati skoro nobenega pridelka. Kmetovalec je torej primoran za to skrbeti, da svoje vinograde kolikor mogoče intenzivno obdeluje in izkorišča, ker drugače nikakor ne more izhajati. Figoreja je tudi znaten del tega intenzivnega obdelovanja. Če pa kmetovalec svojega lastnega pridelka, sadu svojih žuljev in denarnih žrtev, ne more svobodno izkoriščati, ampak je po naredbah tiste vlade, katera je dolžna skrbeti za varstvo kmetijstva, prisiljen, da mora znameniti del tega pridelka na ne-hvaležen način uporabljati ali celo zametati, je to skrajno žalosten položaj, ki vzame ubogemu poljedelcu ves pogum in ga potlači v ekonomično pogubo.

Figa je sad in spada kot tak med sadje, katero je v V. točki § 32. zganjarskega zakona izrecno navedeno, dočim bi večja vsebina sladkorja nikakor ne mogla biti merodajna zato, da se ena sadna vrsta izloči iz sadja in njena drozga uvrsti med tekočine, kakoršne navaja III. točka istega paragrafa; kajti, če je na eni strani res, da ima figova drozga več sladkorja v sebi, kakor drozge drugih sadnih vrst, je na drugi strani pa tudi res, da je vrednost figovega žganja veliko manjša od one vsakega drugega sadnega žganja; tako n. pr. se prodaja pristen tropinovec, slivovec, brinjevec po 2 kroni in više liter, dočim ne dosega figovec nikdar niti polovice te cene, tako da manjša vrednost pobotava večjo količino pridelanega blaga ter stvarja enakotežje med žganjem ene in druge sadne vrste.

Najbolj pa je uvaževati dejstvo, da so fige kmetovalčev lasten pridelek in da je iz njih pridelano žganje pristna zdrava okrepitevalna pijača, katere pridelovalec nima samo za prodaj, ampak jo v prvi vrsti uporablja za svojo domačo potrebo, za svojo družino, za svoje delavce in da si s tem izdatno olajša svoje gospodarstvo.

In na kakem zakonitem temelju, po katerem narodno-gospodarskem načelu in s kakšno vestjo more previdno in pravično vlada zabraniti, da si kmečki posestnik iz svojega lastnega pridelka izkuha žganje za svojo potrebo, žganje, katero ima tudi v zdravstvenem oziru veliko prednost pred vsemi opojnimi fabrikati?

Pričakovati je zanesljivo, da vsi merodajni činitelji v deželi z vso odločnostjo povzdignejo svoj glas proti razglaseni naredbi

finančnega ministerstva in da s svojim združenim prizadevanjem dosežejo, da se z ozirom na zgoraj popisane razmere vsaj za tiste pokrajine, v katerih je figa tako rekoč doma, dovoli in čimbrže razglasi izjemno določilo, po katerem bode že letos dovoljeno, da bodo smeli posestniki kmetje po navadnem načinu in po dosedanjih pogojih krahati, oziroma v žganje podelovati svojo že pospravljeno in pozneje jesensko figovo drozgo.

Službe išče

vpokojen uradnik zmožen slovenščine, laščine in nemščine v govoru in pisavi. Sprejme službo bodisi v kakšni privatni pisarni, pri kakem odvetniku ali podjetju. — Naslov pové upravništvo.

A. vd. Berini - Gorica
Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste
najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice
s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K -56, -64, -72, -80, -88, -96, 1-12, 1-20, 1-36, 1-44, 1-60, 1-80, 2-

Na debelo cene ugodne.

Poblija poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno. Pravi v neki kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Na prodaj je več sto kraških hrastovih dog po nižani ceni.

Za pojasnila se je obrniti na gosp. Ant. Gerbec-a, Via Morelli št. 31, I. nadstr.

ZBORI možki in mešani.

ŠEST MOŠKIH ZBOROV, uglasbil Anton Nedv. 1. Pevčeva molitev. — 2. Ljubozen in pomlad. — 3. Lahko noč. — 4. Planinsko dekle. — 5. Popotna pesem. — 6. Pri poroki. (G. M. 1889.) K 1-10

OSEM MOŠKIH ZBOROV, uglasbil Anton Nedv. 1. Zastavenička (kantata). — 2. Ponočni pozdrav. — 3. Ne zabi me. — 4. Podoknica. — 5. Ko gledam ti v oči. — 6. Dekletu. — 7. Nagrobna pesem. — 8. Avstrija moja. (G. M. 1891.) K 1-10

SEDEM MOŠKIH GLASOV, uglasbil P. Hugolin Sattner. 1. Zjanski zvezde mu temne! — 2. Kakor nekaj (čvetospev). — 3. Pogled v nedolžno oko. — 4. Za dom med bojni grom. — 5. Zdravica. — 6. Veseli zbor. — 7. Na planine (Partitura s štirimi glasovi). (G. M. 1894.) K 2-50

NA VRELU BOSNE. Velik možki zbor. Uglasbil F. S. Vilhar. (G. M. 1900.) K 1-60

NAPEVI ZA ČVETERO IN PETERO MEŠANIH GLASOV, zložil P. Hugolin Sattner. 1. Nazaj v planinski raj. — 2. Po zimi iz šole. — 3. Studenčku. — 4. Majniku v pozdrav. — 5. Detetu. — 6. Opomin k petju. (G. M. 1888.) K 0-70

NAPEVI ZA 4 IN 5 GLASOV, zložil Anton Nedv. 1. Oblakom. — 2. Na goro. — 3. Nazaj v planinski raj! (G. M. 1887.) K 0-70

NAPEVI ZA 4 IN 5 MEŠANIH GLASOV, zložil Anton Foerster. 1. Ah, ni li zemljica krasna? — 2. Domovina. — 3. Naše gore. (G. M. 1887.) K 0-70

TRIJMEŠANI ZBORI, uglasbil Anton Nedv. 1. Naša zvezda. — 1. Veseli pastir. — 3. Vjoličin vonj. (G. M. 1891, XXII.) K 1-10

TRIJMEŠANI ZBORI, uglasbil Stanko Pirnat. 1. Naša zvezda. — 2. Bog je moj ščit. — 3. Oblaku (s glasben mešan zbor). (G. M. 1898, XXVIII.) K 1-30

DVA MOŠKA IN DVA MEŠANA BORA. 1. Obetki, možki zbor s samospevom za bariton, zložil Jakob Aljaž. — 2. mlad in jesen, možki čvetospev, zložil Stanko Pirnat. — 3. Kitica, mešan čvetospev, zložil Anton Foerster. — 4. Zalost, osmeroglasen mešan zbor, zložil Stanko Pirnat. (G. M. 1895, Partitura s 6 glasovi.) K 8-10

DVA MEŠANA ZBORA, uglasbil P. Hugolin Sattner. — 1. Vrba. — 2. Naša pesem. (Partitura in glasovi.) (G. M. 1898, XXIX.) K 1-30

VZPOMLADNA PESEM, velik mešan zbor, uglasbil Stanko Pirnat. Partitura in glasovi (G. M. 1898, XXVII.) K 2-10

LJUBICA. Mešan zbor, zložil Anton Foerster. (Partitura in glasovi.) (G. M. 1894, XXV.) K 1-70

VENEC VODNIKOVIH IN NA NJEGA ZLOŽENIH PESMIJ, za možki, mešani zbor, samospeve, — s klavirjem. Druga izdaja. Uglasbil Anton Foerster. (G. M. 1894.) K 2-10

MAT. HUBAD. a) Slovenske duhovne pesmi iz 16. in 17. stoletja. (Mešani zbori) — b) Slovenske narodne pesmi. — 1. Rožmarin. — 2. Sem slovenska deklica. — 3. Srečno, srečno ljubca moja. — 4. Čukova ženitev. — 5. Bom šel na planine. — 6. Potrkan ples. (Mešani zbori. Partitura in zbori.) (G. M. 1900, XXXI.) K 3-20

SLOV. NARODNE PESMI, harmonizoval in za koncert priredil Mat. Hubad. 1. Stoji, stoji tam Beligrad. — 1. Ko b' sodov ne b' lo. — 3. Zmiraj vesel. — 4. Lovska. — 5. Je pa davi slan'ca padla. — 6. Prišla je miška. — 7. Luna sijje. — 8. Bratci veseli vsi. — 9. Ljubca povej, povej! — 10. Škrjanček poje, žvrgoli. (G. M. 1894.) K 2-50

SLOVENSKE NARODNE PESMI, za koncert priredil Stanko Pirnat, besede uredil prof. Ant. Stritof. 1. Miličino slovo. — 2. Delaj, delaj dekle pušljec. — 3. Bom šel na planince. — 4. Na Gorenjskem je fletno. — 5. Po noč' budin. — 6. Kak lustno je po let'. — 7. Bog je stvaril zemljico. — 8. Kadar boš na rajžo sel. — 9. Zvedel sem nekaj novega. — 10. Kukavica. — 11. Glej, glej, kak' naimo gre. — 12. Jaz pa pojdem na Gorenjsko. — Večinoma so mešani zbori. (Sch.) K 2-40

33 MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV, uredil Matej Hubad. — To je velik zbornik dovršenih večjih ali manjših skladb, primernih za vse možne prilike. (G. M. 1893.) K 8-20

JADRANSKI GLASOVI. Zbirka možkih zborov in čvetospevov, zložil Anton Hajdrih. 1. Slava Slovencem. — 2. Mladini. — 3. Cerkevica. — 4. Pod oknom. — 5. Lahko noč. — 6. Slovo od lastovke. — 7. Jadransko morje. — 8. Nisem Nemeč, dekle lepo. — 9. V tihl. noči. — 10. Pri oknu sva molče slonel. — 11. Zagorski zvonovi. — 12. Mornarjeva tožba. (G. M.) K 3-10

GORSKI ODMEVI. Zbirka možkih zborov in čvetospevov, uglasbil Janez Laharnar. 1. Mi vstajamo. — 2. Moja domovina. — 3. Bratje, v kolo se vstopimo. — 4. Napitnica. — 5. Slovan na dan. — Lovčovo slovo. — 7. Z vencem tem ovenčam Slavo. — 8. Vinski hram. — 9. Dijaška. — 10. Naša zvezda. — 11. Lahko noč. (G. M.) K 3-10

SLOV. NARODNE PESMI (mala oblika)

- Zbirka Malenšek-Gerbic, 17 pesnj. (G. M.) K 0-24
- Martin Bajuk, 35 pesnj. (G. M.) K 1-—
- Janko Zirovnik, a) I. zvezek, 50 pesnj, vezano K 1-20 b) II. zvezek, 30 pesnj K 1-—

'Narodni kolek' koleke, poštne znamke in use poštne vrednostnice prodaja

Knjigarna A. Gabršček.

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v I. nadstropju, v prostorih tiskarne.

Knjigarna in trgovina z umetninami
A. Gabršček v Gorici.

Slovanska knjigarna

A. GABRŠČEK v Gorici

priporoča naslednje knjige in muzikalije:

Album „Kranjsko v slikah in opisih“, eleg. vezan 4 K.

Aleksandrov: Pesmi in romane, broš. 3 K 50 h, eleg. vez. 5 K.

Aškerc A.: Zlatorog, planinska pravljica iz Trente, broš. 1 K 60 h, eleg. vez. 3 K.

Cankar Ivan: Vinjeta, broš. 3 K 60 h, eleg. v platno vez. 4 K 60 h.

Jakob Ruda, drama, broš. 1 K 20 h.

Za narodov blagor, komedija; broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K.

Knjiga za lahkomišne ljudi, broš. 2 K 50 h, eleg. v platno vez. 3 K 50 h.

Kralj na Betajnevi, drama; 2 K.

Erotika, II. izdaja; broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.

Biša Marije Pomočnice, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 50 h.

Gospa Judit, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.

Čehov Anton: Momenti, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K.

Jelovek Vlad.: Simfonije, broš. 2 K.

Jelovek Ernestina: Spomini na Prešerna, broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K 40 h.

Dr. Plešič Fr.: Prešeren in Slovanstvo, 70 h. Kaj hotemo? Poslanica slov. mladini, broš. 50 h.

Kersnik Janko: Zbrani spisi.

- sešitek. Cyklamen, broš. 2 K 50 h.
- sešitek. Agitator, broš. 2 K 50 h.
- sešitek. Na Žerinjah, broš. 2 K 50 h.
- sešitek. Lutski ljudje, Testament, broš. 2 K 50 h.
- sešitek. Rošlin in Vrjanko, 2 K 50 h.
- sešitek. Jara gospoda, Očetov greh, broš. 2 K 50 h.

VII. in VIII. sešitek. Gospod Janez, Kmetijske slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo, broš. 5 K.

Kersnik Janko: Zbrani spisi. Vezana izdaja. V platno vez. po 6 K, v fini pol franc. vezbi po 7 K.

- zvezek. Cyklamen in Agitator.
- zvezek. Na Žerinjah, Lutski ljudje in Testament.
- zvezek. Rošlin in Vrjanko, Jara gospoda in Očetov greh.
- zvezek. Gospod Janez, Kmetijske slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo.

Kette Dragotin: Poezije, eleg. vez. 4 K 40 h. (Razprodano; nova izdaja se pripravlja.)

Koebek Fran.: Pregovori, prilike in reki, 40 h.

Dr. Krek Gojmir: Anton Aškerc, Studic. broš. 1 K 60 h.

Kveder Zofka: Iz naših krajev, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 4 K.

Murnik Rado: Navihanci, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.

Murnik Rado: Bucek v strahu, broš. 70 h.

Prešernova poezije. Uredil A. Aškerc. broš. 1 K 40 h.

Elzevir izdaja 3 K.

Dr. Sorli Ivo: Človek in pol, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.

Trdina Franc: Bahovi huzarji in Iliri, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h.

Bajke in povesti I, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.

Vasičeva M.: Dobra kuharica, v platno vezana 6 K, 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Vseučilski zbornik, broš. 4 K.

Zupančič Oton: Čaša opojnosti, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K.

Zupančič Oton: Čez plan, broš. 2 K, eleg. v usnje vez. 3 K.

Za mladino:

Pisanice. Pesmi za mladino. Zložil Oton Zupančič Kartonirane 80 h.

Medvedji lov. Čukova gostija. Povesti. Spisal Josip Brinar. Kartonirano 80 h.

Na rakovo nogo. Povest. Spisal Ivo Trošt. Kartonirano 80 h.

Roža Jelovrska. Povest. Spisal Kristof Schmidt. S 6 koloriranimi podobami, eleg. vez. 2 K.

Novo pravljice iz tisoč in ena noč. S koloriranimi slikami Eleg. vez. 2 K.

Zoologijski atlant. Sestavi H. Leutemann. Slovanski mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s 255 koloriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo vez. 6 K.

Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za najmlajšo mladino. Cena 24 h.

Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva brez besedila. Broš. 40 h.

Drobiž v podobah. Cena navadni izdaji 40 h.

Drobiž v podobah. Leporello-izdaja (slike so napete na močni lepenki s platnenimi hrbtji, in sicer na eni strani „Drobiž“, na drugi pa „Naše domače živali“). Cena 1 K 50 h.

Noctova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Cena 1 K 50 h.

Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in karton. izdaji 1 K 60 h.

Muzikalije:

Podoknica iz Teharskih plemičev za klavir. Hoffmeister K., 1 K.

Pesmi za visoki glas s spremljevanjem klavirja. Hoffmeister K., 1 K 50 h.

Trije jahači, melodram za klavir. Hoffmeister K., 1 K.

Zvezdica, polka mazarurka za klavir. Volarič H., op. 9. 90 h.

Slovenske narodne pesmi. Pirnat Stanko, partitura 3 K 40 h. — Posamezni glasovi po 40 h.

Tri Askercove balade, zložil Risto Savin. 2 K 40 h.

Zimska idila. Balada za srednji glas. Risto Savin. 1 K.

Pod oknom. Samospev za bariton, dr. Gojmir Krek. 1 K 60 h.

Pozdrav Gorenjski, valček za klavir. Parma Vikt. 2 K.

Bela Ljubljana, valček za klavir. Parma Viktor. 2 K 40 h.

Album slovanskih narodnih napevov za klavir. I. zvezek, Gerbič Fran, 3 K.

Album slovanskih narodnih napevov za klavir. II. zvezek, Gerbič Fran, 3 K.

Možiček. Enojevska pantomima za klavir. Ipapec 5 K.

Tri pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja. Lajovic Anton, 2 K 50 h.

Legijonarji. Uglasbil V. Parma.

- Zapoj ml, ptičica, glasno. Pesem za sopran s klavirjem. 1 K 40 h.
- V petju oglasil. Možki zbor s klavirjem 1 K 80 h.
- Kuplet za možki glas s klavirjem 1 K.
- Romanca. Za tenor z možkim zborom in klavirjem. 1 K 80 h.
- Ptička. Za sopran s klavirjem 1 K 20 h.
- Škoc vas. Koračnica. Za petje s klavirjem 1 K 20 h.

Rokovnjači. Uglasbil V. Parma.

- Uvertura za klavir 2 K 50 h.
- Kuplet za možki glas s klavirjem 1 K.
- Zora vstaja. Za sopran 1 K.
- Čvetič dekle prsa bela. Sopran z mešanim zborom in klavirjem 2 K.

Mladi vojaki. Koračnica za klavir. Uglasbil V. Parma 1 K 20 h.

Ista za citre 1 K.

Zdravice. Za samospeve s klavirjem. Uglasbil V. Parma 3 K.

Triglavske rože. Valček po slovanskih napevih za klavir. Uglasbil V. Parma 2 K 50 h.

Slovenska cvetka. Potpourri po slovanskih napevih za klavir. Zložil V. Parma 3 K.

Za citre:

Venec slovenskih pesnj za citre. Mešiček Jos. II. natis, 1 K 40 h.

Slovenski citrar št. 1. Mešiček Jos. Narodna koračnica, 80 h.

Slovenski citrar št. 2. Koželjski Fr. S., Na vasi fantaz., 90 h.

Pouk v igranju na citrah. Koželjski Fr. S. I. zvezek 3 K, II. zvezek 3 K, III. zvezek 2 K 80 h.

Dr. HENRIK TUMA, odvetnik v Gorici

naznanja, da je

preprodal svojo pisarno

iz ulice Treh Kraljev (Via Tre Rè) št. 9

v isto ulico št. 16.

Ako hočete zares

kupiti, vedno solidno in lepo blago po primerno nizkih cenah in se ne pustiti samo radi nizkih cen slepiti, Vam morem s prepričanjem zagotoviti, da se blagovolite obrniti zaupno, v Vašo popolno zadovoljnost, ob vsaki potrebi do domače tvrde

J. ZORNIK - Gorica
sedaj Gosposka ulica št. 10.

ki nudi največjo zalogo vedno zadnjih novosti krasnih okraskov za obleke perila in ovratnice za gospode, solčnikov, dežnikov, svil, modercev, predpasnikov, pasov itd.

Zaloga vseh potrebščin za g. šivilje in krojače.

F. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

— Priporoča —

se slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostil ali finih iz kraškega kamna najbolje vrste za 15 K in više.

Sprejema in izdeluje vsakovrstne kamnoseške in v strgalsko stroko spadajoča dela po pravih zmernih cenah.

Opomin.

Opozarjam vsakogar, da moji ženi **Mariji** ne posoja ne denarja ne kaj drugega, ker ona ni pri zdravi pameti.

Podpisani ne jamčim za njene dolgove.

Rudolf Eisel,
lokomotivni vodja c. kr. avstr. državnih železnic.

Veliki prazni sodovi
iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20, 30 do 70 hektolitrov, 6-7 cm debelosti v glavi, v popolnoma dobrem stanu, so na prodaj, kakor tudi kadi različnih velikosti. Natančneje se izve pri gosp. **L. Sternu**, na tekališču Jos. Verdi v hiši Medvedove konfekcijske trgovine v II. nadstr. (nasproti kavarni Schwarz)

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščejo se osebe obojega spola za pletenje na našem stroju. Lahko in hitro delo skozi celotno leto. Ni treba nobenih znanostij. Se ne gleda na oddaljenost in delo prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za pletenje **Tomaž H. Whittick & Co** — Praga trg sv. Petra 7. I. 434. — Trst, ul. Campanile 13-434.

Gorica ♦ Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

Prva konsumna zaloga olja

Henrik Curiel

Tekališče Jos. Verdi 42. GORICA Tekališče Jos. Verdi 42.

Specialiteta oljkega olja

Jedilno olje po 28 kr.	Srednje vrste à 32 kr. liter
	fine " " 36 " "
	iz Istre " " 40 " "
	" Corfu " " 48 " "
	" Bari " " 56 " "
	" Molfette " " 64 " "
	" Provence " " 72 " "
	" Monte " " " " "
	" S. Angelo " " 80 " "
	" Luke " " 96 " "

Sprejemajo se naročila v posodah od 5, 10, 15 litrov, katere se prepusti stranki, dokler jih rabi.

Brezplačno pošiljanje na dom.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

V svojem „Trgovskem Domu.“

TELEFON ŠT. 80.

Branilne vloge obrestuje po 4 1/2 %, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema branilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Pozojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje. **sdružniki** vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Deleži: a) podpisani	K 1058,400
b) vplačani	319,684—
Dana pozojila	1.907,302—
Vloge	1,991,340—

Andrej Fajt
pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriško pinec, potlice itd.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

V veliki izbiri in nizkih cenah.

manufakturnega blaga

Velika zaloga

Gorica - Gosposka ulica št. 6 - Gorica

nasl. M. Muzina.

A. Bisail & Co

Mlinski stroji in priprave na prodaj.

Radi obnove ajdovskega valjčnega mlina se prodajo sledeči stroji:

- 2 okrogli siti (Rundsichter) od Hörde & Co., 3000x600 stoječi (dobro ohranjeni).
- 4 sita (Cylinder) 2800x750 viseče z gonilnim kolcem
- 2 " " 1700 x 700 " " "
- 2 " " 3500 x 900 " " "
- 1 " " 3900 x 800 " " "
- 1 " " 3600 x 850 " " "
- 2 " " 3800 x 950 " " "
- 1 " " 3700 x 950 " " " in polžem
- 1 " " 3000 x 850 " " "
- 3 " " 2600 x 700 " " "
- 1 centrifugalno sito (Zentrifugalsichter) »Saturn« od Hörde & Co. stoječe št. III.
- 1 dvojnati phalni stroj (Stossmaschine) dvoveterni.
- 1 ščetni stroj otrobov (Kleienbürstenmaschine).
- 1 izprašnica (Sägestauber).
- 3 odihala (Aspirateure).
- 1 prahočistilnica (Dunstputzmaschine) pat. Haggemacher št. IV.
- 1 »Schrotstuhl« od Ganz & Co. 4 valjice 300x150 z rezervnimi valjicami.
- 1 izmlelni stroj (Ausmahlstuhl) od A. Bühler, 2 valjici 500x220.
- 1 »Wegmannstuhl« iz porcelane, 4 valjice 350x220.
- 1 ščetni stroj (Bürstenmaschine) (Troop) št. 0.
- 1 trijer No. II. od Heida z ventilacijo, popolnoma nov.
- 2 para mlinskih kamnov 42".
- 1 par " " 40" (Spitzstein).

Posamezne dele in druge različne mlinske priprave si vsakdo lahko tukaj ogleda ter se oddajo le proti gotovini. Cene po dogovoru.

Valjčni mlin W. Jochmann
v Ajdovščini.